

uitgave 21 - 2023

online

KUNST

magazine

Het Zeeuwse Licht' in Domburg

Schilderijen van Johan Clarysse

Beleggen in kunst

14 Kijken doe je met je ogen, zien met je ziel

30 Kunst uit het oude Egypte

14 Surrealist met een kleurrijk aureool

29 Maffe kunst

24 Schilderijen van J. Clarysse zeggen meer dan woorden

online KUNST magazine

onlinekunst magazine is een initiatief van Artvices. Zij wil kunstliefhebbers met kunst(enaars) in contact brengen en dat doet zij door middel van de website *onlinekunstenaars*, dit magazine, het *onlinekunstboek* en de App *onlinekunstenaars*.

onlinekunst magazine verschijnt vier keer *per jaar*.

Aan dit nummer werkten mee:

Marijke van der Wiel

Annica Delfos

Roel Elbers

Kathleen Ramboer

Friends

Esther Lunter

Irma Frijlink

Erik Zwaga

Het kunstwerk op de cover is van kunstenaar *Bob Ivens*

INHOUD

4 Marijke van der Wiel

6 Transformerende verhalen uit de literatuur en abstractie

10 Kunst in de openbare ruimte

12 Kijken doe je met je ogen, zien met je ziel

14 Gebroken Lichaam met witte achtergrond

16 Moderene kunst

18 Beleggen in kunst

20 Dagboek van Annica Delfos

22 Schilderijen van J. Clarysse zeggen meer dan woorden

24 Kunst uit het oude Egypte

26 Het Zeeuwse Licht in Domburg

27 Maffe kunst

28 Wat ons opviel op de sociale media

30 Nieuw bij onlinekunstenaars

Marijke van der Wiel

Als kind was ik altijd al bezig met tekenen en boetsen. Ik volgde in mijn vrije tijd schildercursussen en boetseerlessen. Uiteindelijk heb ik gekozen voor het boetsen en met name het maken van bronzen beelden. Sinds ongeveer 20 jaar geleden ben ik hiermee naar buiten getreden. Ik heb geexposeerd in verscheidene galeries en op kunstbeurzen. Het is voor mij erg leuk te merken dat mijn werk wordt gewaardeerd. Ik probeer mensen, kinderen en dieren zo vast te leggen dat de beweging gevangen wordt en het beeld dit uitstraalt.

Peter George D'Angelino Tap

Transformerende verhalen uit de literatuur en abstractie

Een enkele keer komt er een tentoonstelling voorbij waarbij ik het gevoel heb dat ik er meteen naartoe wil gaan.

Dit was er zo een. De foto's die langskwamen waren veel belovend.

Tekst: *Irma Frijlink*

De dag erop heb ik direct de koe bij de horens gepakt en ben ik naar Pulchri gereden in Den Haag. Het is steeds weer een feest om rond te lopen door dit mooie gebouw. In de gang is een expositie ingericht van leden van de Landelijke Kunstenaarsvereniging Pulchri. Een aantal

pareltjes smeken mij hen mee te nemen naar huis. Er hangen drie foto's van Dindi van der Hoek. Haar werk roept sprookjesachtige sferen op. De minimalistische kunst van Tineke Porck blijft boeien.

Toch blijf ik niet te lang staan voor deze wand. De expositie van Peter George d'Angelino Tap is mijn doel.

Zo gauw ik de zaal binnenstapt, worden mijn ogen naar links getrokken. Een wand-groot tapijt vraagt mijn volledige aandacht. Dit imposante kunstwerk bestaat uit tien panelen en is speciaal ontworpen voor de opera Bianca en Fernando, opgevoerd in Sankt Moritz en Basel. De beelden op het wandkleed zijn zowel geïnspireerd op schilderijen en op mythologie.

D'Angelino Tap combineert meerdere technieken, zoals naaldvilt, breien, appliceren en borduurwerk.

De verschillende mensfiguren spatten van de achtergrond lijkt het wel en zij dingen stuk voor stuk naar mijn aandacht.

De verschillende stukken die geëxposeerd worden grijpen allemaal terug op mythologische thema's, transformerende verhalen uit de literatuur en abstractie.

In het werk Poems Pourpres die een parafraze is naar een reeks liederen van Reynaldo Hahn zoekt D'Angelino Tap naar overeenkomsten tussen de gedichten van Louis Couperus en de werken van Verlaine. Hij laat zich inspireren door de gedichten van Couperus en de schilderijen van Mesdag en Van Gogh.

Paars is een leidende kleur in het kunstwerk omdat Couperus met

paarse inkt schreef. Zeven wandkleden lopen ieder over in een mantel.

Op etalagepoppen staan robes die D'Angelino Pat ontwierp voor de opera. Eveneens een combinatie van naaldvilt en borduurwerk. Stuk voor stuk prachtig. Ik vraag mij stiekem wel af hoe warm de zangers het hadden toen zij dit op het toneel droegen.

Een van de nieuwste werken is Baba Yaga die geënt is op Slavische sagen en fabels waarin Baba Yaga een figuur op de grens van goed en kwaad is. Dit kunstwerk heeft hij gemaakt naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne. De trotse nationale kleuren zijn geklemd tussen de handen van de heks. Skeletten markeren de poort naar de hut van deze feeks. Twee zwarte ganzen staan klaar om de volgende raketten af te vuren op hun slachtoffers.

Het ene theatrale wandobject is nog meer indrukken dan de andere. Door de veelheid heb je eigenlijk niet genoeg tijd om alles in je op te kunnen nemen. Voor mij hadden twee of drie kunstwerken volstaan.

Naast al deze monumentale werken en kostuums hangen er schilderijen die gemaakt zijn op een computergestuurde naaimachine op een wollen ondergrond. Esthetisch goed, maar het mist voor mij de emotie die zijn handgemaakte kleden oproepen.

Naast het ontwerpen van wandkleden en kostuums voor het theater is hij eveneens couturier. Hij ontwerpt onder andere voor de gebroeders Jussen en voor Splinter Chabot. Nieuwsgierig geworden zoek ik zijn creaties voor deze heren op via google. Het valt mij op dat aan het standaard ontwerp niet veel verandert, een goed zittend jasje met een opstaande kraag, maar de stoffen waaruit de kostuums zijn gemaakt zijn fenomenaal.

20-02-2023

Sfinx van Arnhem, Marcel Smink

De Sfinx van Arnhem (2015) is gemaakt in het kader van de renovatie van het Rijngemaal. Bij de renovatie is een oude pomp, van fabrikant Worthington, uit het gebouw verwijderd. Deze pomp is direct na de Tweede Wereldoorlog aan Arnhem geschonken in het kader van de Marshallhulp en is daardoor onlosmakelijk verbonden met de wederopbouw en de geschiedenis van onze stad. De bijzondere dieselpomp hield Arnhem tot 2011 droog in tijden van hoogwater. Door het water de Rijn in te pompen, werd voorkomen dat regen- en rioolwater de straten inliep. De pomp is een van de weinige bewaard gebleven dieselaangedreven pompen en kan daarom als industrieel erfgoed worden aangemerkt. De Worthingtonpomp heeft met het kunstwerk een bijzondere nieuwe bestemming gekregen. Aan de inlaat van de pomp is een vleugel bevestigd als een symbool van bescherming en veiligheid. Deze vleugel is tevens onderdeel van het logo van de Worthington Corporation én de Britse luchtmacht RAF. De pomp staat daarmee als een soort van Sfinx symbool als hoeder van de stad, veilig onder zijn vleugel(s) tegen het water. Door het portret van Marshall geeft hij ook het belang van deze generaal, minister en Nobelprijswinnaar aan.

Draaiend Huis, John Körmeling

Wie kent het niet, Het Draaiend Huis in Tilburg. Een kunstwerk dat absolute voorstanders kent, maar ook een aantal tegenstanders. Het is nu, samen met zes andere kunstwerken uit Brabant, opgenomen in de landelijke collectie van 100 sleutelwerken. Kunstwerken in de openbare ruimte die van artistiek, historisch, ruimtelijk of maatschappelijk belang zijn. Het tijdschrift BK-informatie, een tijdschrift voor beeldend kunstenaars, koos ze uit enkele honderden inzendingen. Kunstloc Brabant nam zitting in de daarvoor opgerichte vakjury en ondersteunde dit project met advies en subsidie uit Impulsgelden.

foto: Peter Cox

KIJKEN DOE JE MET JE OGEN, ZIEN MET JE ZIEL

Erik Zwaga is geboren in Ulft in 1960 en als autodidact, in 1980 begonnen met schilderen in de stijl van de Romantische school. Koekoek en Schelfhout waren zijn grote voorbeelden en zijn inspiratiebron. Vaak bezocht hij musea om de techniek van het schilderen te bestuderen. Na een periode van experimenteren en een meer abstractere richting op te zijn gegaan, heeft hij toch weer gekozen voor de rustige werkwijze van het realisme. Erik schildert voornamelijk stillevens. Sfeer neemt een belangrijke plaats in. Rust en stilte zijn de sleutelwoorden als het gaat om de sfeer in zijn werk.

“Ik schilder meestal op doek, waarop ik een schets maak. Over de schets komt een eerste dunne laag olieverf, kleur is in dit stadium nog niet zo belangrijk. Deze laag moet eerst goed drogen. Vervolgens schilder ik de volgende lagen met minder verdunde verf waarbij ik het licht, de schaduw, kleur en structuur intensiveer. Ik werk op deze manier verder tot de stofuitdrukking en de kleur naar tevredenheid zijn. De laatste laag is transparant waardoor de kleuren nog meer kracht en intensiteit krijgt. Ik vind de sfeer in een schilderij erg belangrijk, die moet voor mij een soort spanning oproepen. Vergankelijkheid is een thema dat vaak terugkomt in mijn werk. Van voorwerpen, oude huizen, en landschappen moet als het ware de geschiedenis nog af te lezen zijn.”

Erik Zwaga woont nu in Brummen en hij heeft zijn atelier in Klein Amsterdam. Klein Amsterdam is een buurtschap, onderdeel van de gemeente Voorst, bij Zutphen en ligt midden tussen de weilanden van de IJsselvallei. Wilt u werk van Erik bekijken dan bent u van harte welkom op zijn atelier.

*Waar ben je?
O, nu zie ik het,
Brokstukken van een gebroken lichaam
Een onderstel en een bovenstel
Vastgemetseld op een witte steen
Alles was kapot,
Maar handen sterk als van een bouwvakker
Metselden je aaneen
Ik heb je zo gemist*

Dit beeld heb ik gemaakt voor mijn vader. Ik heb hem willen troosten. Helpen met het verwerken van een overweldigend destructief moment in verleden tijd. In mijn gedachte ben ik terug gegaan naar die gebeurtenis, Het moment van destructie en de kapotte lichaamsdelen.

In klei maakte ik nieuwe, bakte en metselde ze aaneen, Tot een onderstel en een bovenstel van een lichaam, op twee witte kistjes. Door mijn handen te gebruiken, kreeg ik grip op mijn gedachten. Alsof ik grip kreeg op deze gebeurtenis. Zo van: "opgesodemieterd"!

We laten ons niet kisten. Maar gaan er op staan. Wat eens gebroken was, is heel.

www.estherlunter.nl

Moderne kunst

Moderne kunst is de term die algemeen gebruikt wordt voor de avant-gardistische artistieke uitingen vanaf het begin van de 20e eeuw tot ongeveer de jaren 60. Belangrijke stromingen in de Moderne Tijd waren kubisme, futurisme, dadaïsme en surrealisme. Modernisme uitte zich zowel in de schilderkunst als in de beeldhouwkunst. Een algemeen kenmerk van de moderne kunst is de drang om te experimenteren en het scheppen van een grotere afstand tussen het kunstwerk en de zichtbare werkelijkheid, bijvoorbeeld door een verregaande abstractie of de nadruk op het kunstwerk als idee.

Een belangrijke mijlpaal voor de doorbraak van de moderne kunst in Amerika was de Armory Show, officieel International Exhibition of Modern Art, een tentoonstelling in 1913 in New York. Deze expositie was voorafgegaan door en geïnspireerd op de Sonderbund-Ausstellung in 1912 in Keulen. Een kunsthistoricus die met zijn geschriften het denken over de moderne kunst beïnvloedde was Daniel-Henry Kahnweiler. Hij vertegenwoordigde in zijn galerie onder anderen Pablo Picasso en publiceerde in 1920 De weg naar het kubisme. Het einde van de moderne kunst als dominante stroming kwam vanaf de late jaren 1960 met het ontstaan en de geleidelijke verbreiding van het postmodernisme en met de herwaardering van diverse realistische stromingen.

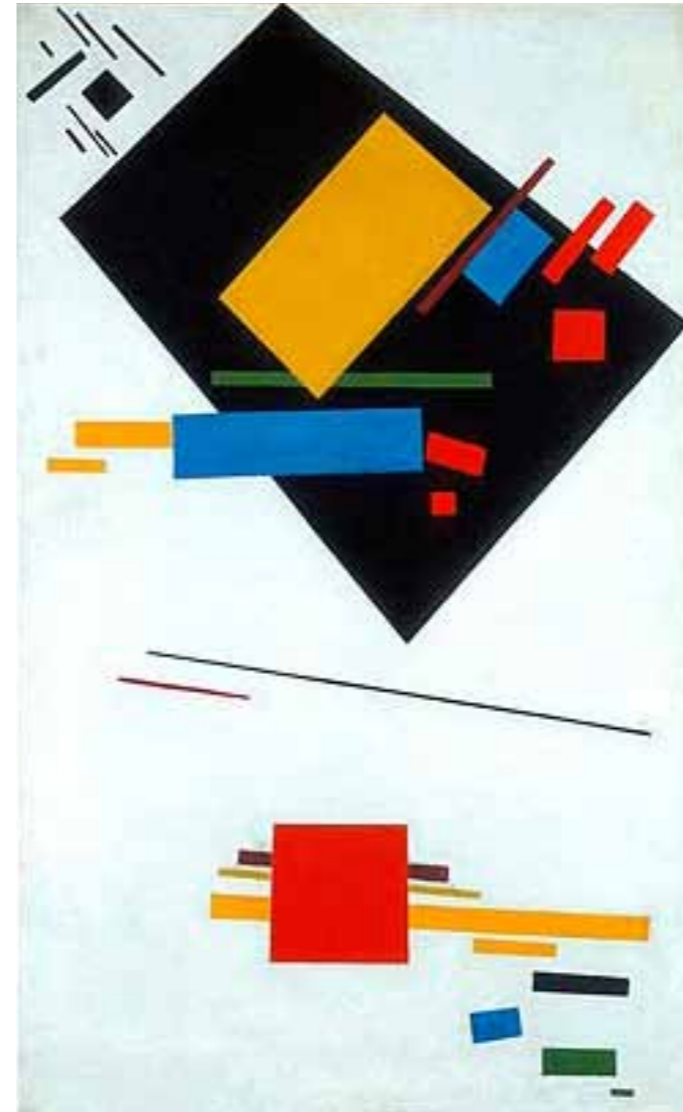
Abstracte kunst is een richting binnen de moderne kunst waarin niet wordt geprobeerd om objecten uit de natuurlijke wereld exact weer te geven. Vormen en kleuren verwijzen niet naar iets anders door het detailgetrouw af te beelden maar drukken iets uit door hun intensiteit en contrast. De kunst die sinds de jaren 60 gemaakt wordt, wordt meestal aangeduid met hedendaagse kunst. Kunst van jonge, veelbelovende of nog niet gevestigde kunstenaars noemt men ook actuele kunst. In diverse musea over de hele wereld wordt de moderne schilderkunst en beeldhouwkunst tentoongesteld.

Het **modernisme** is een verzamelnaam voor een groep ideeën die tussen grofweg 1900 en 1940 ontwikkeld werd door kunstenaars die tot verschillende avant-garde bewegingen behoorden. In algemene zin wordt het modernisme gekenmerkt door een breuk met tradities. Modernistische kunstenaars geloofden dat hun werk de maatschappij kon verbeteren en dat de continue drang tot vernieuwing tot verdere vooruitgang zou leiden. Charles Baudelaire omschreef het als volgt: Onder moderniteit versta ik het vergankelijke, het vluchtige, het toevallige, de ene helft van de kunst, waarvan de wederhelft het eeuwig onveranderlijke is. Centraal in het denken van modernistische kunstenaars was de zoektocht naar originaliteit. Dit ging gepaard met een zoektocht naar de essentie van kunst, persoonlijke expressie, vorm en kleur om hierdoor bij de grondslagen van kunst uit te komen.

Stijlen en bewegingen

Tot de moderne kunst wordt grofweg de kunst gerekend die tussen 1900 en 1960 werd gemaakt. In deze periode zijn er vele avant-garde kunstenaars geweest, die ieder op een eigen manier hebben bijgedragen aan de verdere ontwikkeling van het modernisme.

moderne kunst

Door de opkomst van de fotografie in de loop van de jaren dertig van de 19e eeuw, is er steeds minder vraag naar realistische schilderkunst. De foto is immers een goed alternatief en kan meer details afbeelden dan een schilderij. De schilderkunst zoekt daarom naar nieuwe manieren om zich ontwikkelen en wordt hierbij geholpen door het beschikbaar komen van verf in tubes. Kunstenaars kunnen hierdoor in de openlucht gaan schilderen, in plaats van alleen in het atelier. Impressionistische kunstenaars trekken daarom massaal naar buiten om 'het moment' te vangen: ze proberen in hun schilderijen te laten zien hoe het licht op een bepaald moment van de dag is. Ze laten hierdoor realistische kleuren los en gaan schilderen in felle kleuren en met een losse penseelstreek. Claude Monet, Pierre-Auguste Renoir en Edgar Degas zijn de belangrijkste kunstenaars van deze beweging. Hun kunst breekt met de academische tradities en zorgt voor opschudding in de kunstwereld. Een nieuwe generatie kunstenaars onder leiding van Paul Gauguin, Vincent van Gogh en Paul Cézanne

zorgt vervolgens voor nog verdere ontwikkeling van deze 'nieuwe' kunst, door felle kleuren te gaan gebruiken en perspectief steeds verder los te laten.

Na het impressionisme waarin de werkelijkheid nog steeds wordt afgebeeld, ontstaat er in Duitsland een tegenreactie van kunstenaars die proberen hun innerlijke gevoelswereld te verbeelden in een schilderij. Deze kunstenaars, tegenwoordig tot het expressionisme gerekend, schilderen in nog felle kleuren die ze een symbolische waarde toekennen. Ze schilderen hun ervaring en hun gevoel in plaats van hoe de werkelijkheid er daadwerkelijk uitziet. De ontwikkeling van de moderne kunst wordt rond 1910 in een stroomversnelling gebracht door de opkomst van het kubisme, geleid door Pablo Picasso en Georges Braque. Het kubisme laat het klassieke perspectief los en probeert objecten van verschillende standpunten tegelijk af te beelden, hierdoor ontstaan platte vlakken en verstoorte vormen. Het zorgt voor een nieuwe manier van kijken, die al snel navolging vindt in andere kunststromingen zoals het futurisme en het Constructivisme. Futuristen voegen een extra dimensie toe aan kunstwerken, door bewegingen af te beelden. Constructivisten kiezen juist voor een verdere versimpeling en schilderen abstracte vormen.

Belangrijkste stromingen van moderne kunst

- Expressionisme 1905 - 1940
- Kubisme 1907 - 1920
- Futurisme 1909 - 1914
- Dadaïsme 1920
- Constructivisme 1919 - 1934
- Abstracte kunst 1920
- Suprematisme 1915 - 1930
- De Stijl 1917 - 1944
- Surrealisme 1930
- Cobra 1948
- Abstract expressionisme 1946 - 1960
- Sociaal realisme

Belangrijkste stromingen van laat-moderne kunst

- Plasticisme 1950
- Popart 1956
- Hyperrealisme 1960
- Happening 1960
- Fluxus 1962
- Performance 1964
- Minimal art 1965

markt. Daar worden de werken verhandeld van internationaal bekende kunstenaars die een rol spelen in de kunstgeschiedenis en in internationale collecties. Dat gaat via de grote veilinghuizen als Sotheby's en Christie's en vaak voor enorm hoge bedragen.

Bezoekje aan kunstgalerij

Het ligt voor de hand dat u zich, als beginnend belegger in kunst, vooral op de primaire en mogelijk secundaire markt gaat richten. Het is zeer belangrijk dat zich allereerst goed gaat verdiepen in de gang van zaken op de kunstmarkt. Ook is het nuttig om een bezoekje te brengen aan een kunstgalerij bij u in de buurt. Welke kunstenaar of kunstvorm spreekt u aan? Of welke juist niet?

Mogelijk hebt u hierna een kunstenaar op het oog. Het is dan belangrijk om zijn 'curriculum vitae' goed door te nemen. Heeft de kunstenaar grote prijzen gewonnen? Bezitten verzamelaars of musea zijn kunstwerken? Is de verwachting dat zijn kunstwerken in waarde zullen stijgen? Volgens experts moet u zoeken naar iemand die

Beleggen in kunst

uw investering aan de muur of op een sokkel

Het leuke van een investering in kunst is natuurlijk dat u uw belegging aan de muur kunt hangen of op een speciale plek in uw huis kunt tentoonstellen. U kunt er zelf uitgebreid van genieten. Dat is nog eens wat anders dan een saai aandelencertificaat. Maar hoe kunt u in kunst beleggen en welke tegenvallers liggen er op de loer?

Beleggen in kunst was voorheen iets voor mensen met een dikke portemonnee en een flink vermogen. Maar dat is veranderd. Ook mensen met minder geld op zak kunnen zich op deze beleggingsvorm storten. Het interessante is dat de kunstmarkt niet uit één markt, maar feitelijk uit drie afzonderlijke markten bestaat. De eerste is de primaire markt. Daar kunt u de onbekende en startende kunstenaars vinden, van wie de werken in kleine galerieën hangen en worden verkocht via lokale galerieën.

De secundaire markt is die van de gevestigde namen: kunstwerken die al van hand tot hand zijn gegaan, die geregistreerd staan in particuliere en museale collecties en worden verhandeld via bekende galerieën en veilinghuizen. De meest vooraanstaande van de drie is de tertiaire

wel in de kunstboeken staat en gewaardeerd wordt, maar nog niet de volle aandacht heeft gekregen. Dan is een werk nog enigszins betaalbaar.

Waardebepaling met app

Als u een kunstwerk op het oog hebt, kunt u via een app als Magnus de waarde daarvan laten bepalen. U moet eerst een foto van het kunstwerk maken en die doorsturen naar de app. Daarna kan Magnus allerlei informatie over het kunstwerk geven, waaronder dus de waarde.

Tegenwoordig is zogeheten street art een goede investering. Street art is getransformeerd van schoffies die illegaal vandalisme pleegden door op muren te schilderen, tot kunstenaars die hun werk voor miljoenen verkopen. Een kunstwerk van de Britse kunstenaar Banksy, dat in 2006 krap €9000 opbracht, gaat tegenwoordig voor ruim €440.000 onder de hamer. Andere straatkunstenaars die u erg veel geld kunnen opleveren zijn JR, Miss Van en de tweelingbroers Os Gêmeos.

Getalenteerde kunstenaars komen snel op. De waarde van hun werk stijgt dus ontzettend snel. En daarom is het een slimme investering. Maar dan moet u het wel op het juiste moment kopen.

Street art van de jonge Portugese kunstenaar Bordalo II

Nadelen van beleggen in kunst

Wat zijn mogelijke nadelen van het beleggen in kunst? Net als bij wijn en whisky is een investering in kunst iets voor de lange termijn. Verwacht niet heel snel winst te maken en denk minimaal aan een periode van tien jaar, voordat er enige winst gemaakt kan worden.

U moet zich ook realiseren dat de kunstmarkt een heel riskante markt is. U kunt een grote winst maken, maar ook veel verlies. Het is bovendien een volatiele markt, die vaak meebeweegt met de economische ontwikkelingen.

Een kunstwerk heeft daarnaast onderhoud nodig. Bij het tentoonstellen moet u nadenken over de temperatuur, de hoeveelheid zonlicht, de luchtvochtigheid en verschillende andere factoren die afbreuk kunnen doen aan de waarde van het kunstobject. Een mogelijkheid is om het op te slaan bij een bedrijf dat gespecialiseerd is in klimaatcontrole.

De aanschaf en verkoop van een kunstwerk brengen kosten met zich mee. U moet denken aan transportkosten, verkoopbelasting, taxatiekosten en de verzekering. Ook moet u misschien

een sokkel kopen, waarmee u het object kunt tentoonstellen.

Het verkopen van een kunstwerk zal ten slotte soms ook niet meevallen. In tegenstelling tot de aandelenmarkt is de kunstmarkt niet heel liquide. Een aandeel is makkelijk kwijt te raken, maar een kunstwerk soms niet. U moet net de juiste koper tegenkomen. En dat kan wel eens tegenvallen. Een voordeel is wel dat de kunstmarkt geheel onafhankelijk van de effectenbeurs opereert. Een enorme dip op de beurs heeft nauwelijks effect op de kunstmarkt. Het is dus in het kader van de spreiding een goede aanvulling op uw aandelenportefeuille.

door *Frits van Manen*
Frits is partner bij Vermogensbeheer.nl en heeft ervaring als beleggings- en vermogensadviseur bij een grote Nederlandse bank en fondshuis. Frits begeleidt vermogende particulieren, ondernemers, stichtingen en instellingen die op zoek zijn naar een goede en passende vermogensbeheerder.

Dagboek van Annica Delfos

beeldend kunstenaar (Deel 9)

1 Juni 2022

De planning was om te vliegen en een auto huren om naar (mijn) expositie-opening in Zweden te gaan, maar door de chaos op Schiphol besluiten wij om de auto te nemen. Het wordt zwaar, zo ver rijden voor een weekend. Gelukkig kunnen de vliegtickets worden omgeruild voor vouchers, anders was het wel een heel dure reis geworden.

3 Juni 2022

Vandaag gecontroleerd of alles goed hangt in de expositie ruimte. Ik ben verrast en blij, meestal vind ik het moeilijk om mijn eigen werk te zien, altijd wel iets dat ik anders zou willen, maar deze keer niet. De stenen wanden en mijn schilderijen, het klopt! Deze ruimte maakt mij zo blij. Ik heb foto's gemaakt en daarna koffie gedronken met de eigenaars. Heerlijk buiten in de zon, wat is deze plek toch mooi.

4 Juni 2022

Een geweldige opening, geen openingsceremonie maar in plaats daarvan doorlopend; een open dag. Dat vond ik fijn, veel interessante gesprekken gevoerd over het bos, over de betekenis van het bos voor de bezoeker en voor mij. De zorgen onder de mensen. Echt emotionele gesprekken, zowel mooie oude herinneringen als nieuwe over het kappen van bos en klimaat problemen; het raakt mij diep. Ik vind openingen vaak heel vermoeiend omdat iedereen tegelijk komt. Het voelt dan alsof ik iedereen te kort doe. Deze keer niet, s'avonds ben ik moe maar met een tevreden gevoel, misschien wel de eerste keer ooit na een opening.

7 Juli 2022

Tijd om de expositie af te breken. Bij het inpakken van de schilderijen heb ik met de eigenaars

afgesproken dat ik volgend jaar hier weer kom exposeren. Ik kan niet wachten, mijn hoofd zit vol plannen met wat ik wil maken. Gedurende de expositie heb ik zoveel reacties en liefde ontvangen. Ik wist niet dat mijn werk dat kon opwekken. Tijdens mijn lunch wandeling iets vreselijks gezien; geel/zwarte linten om bomen, zij geven aan dat ze gekapt gaan worden, mijn hart huilt. Ik moet de natuur, het licht en de lucht vastleggen voordat het te laat is.

29 Juli 2022

Grappig hoe het soms loopt, door deze expositie heb ik een ouder werk verkocht. De klant vond het werk op de expositie mooi, maar zocht een andere maat, iets heel breed en niet zo hoog. Op mijn website zagen zij Walk the Walk (190 x 50 cm) en ze hebben hem meteen gekocht. Het schilderij is in mijn atelier in Nederland, en omdat de klant in de buurt van Stockholm woont hebben wij afgesproken dat ik het schilderij ga leveren in de zomer van 2023.

18 Augusti 2022

Ik geniet van mijn nieuwe Zweedse studio, maar ik mis licht. Er moeten een paar daglicht lampen geïnstalleerd worden of (een mens mag dromen), nog liever een groot raam, met uitzicht over het bos. Tot dan maak ik klein werk, als voorbereiding van iets groters.

12 September 2022

Terug in mijn Nederlandse studio. Veel aan het tekenen, ik moet mijn indrukken van de bossen sorteren op papier. Wat wil ik precies? Ik heb een doek van 210 x 155 cm vastgeniet op mijn schilderwand. Tijdens mijn wandelingen in de (Zweedse) bossen zie ik veel keien, ze liggen in het bos sinds de ijstijd. Ik raak ze vaak aan, alsof ik miljoenen jaren aan raak. Mijn tekenblok is vol van deze keien in het bos, ik moet er iets mee..

www.annicadelfos.art

instagram: annicadelfosontrack

Schilderijen van Johan Clarysse zeggen meer dan woorden

Foto: OKV

tekst Kathleen Ramboer

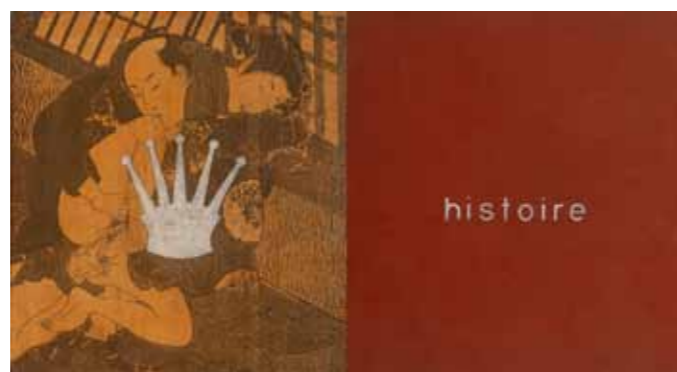
Kunstenaar Johan Clarysse troont me mee naar zijn atelier. Vol verwachting en met enige schroom klim ik de trappen op naar een ruimte waar zachte blauwen en aardetinten elkaar op het canvas omarmen. Het atelier baadt in een winterzonlicht, een licht dat de soms 'donkere' zwaarmoedige gedachten die zweven rond zijn werk verjaagt. De kunstenaar laat mijn blik dwalen over een groot deel van zijn oeuvre. Zoveel indrukken, zoveel bespiegelingen dringen zich aan me op. Terug 'down to earth' kan het interview beginnen.

Ik lees dat je voor je naar de academie trok een opleiding filosofie en agogiek genoot. Zijn je werken filosofische bespiegelingen? Zit je opleiding er voor iets tussen dat je begon te schilderen? En wat je schildert?

Johan Clarysse Via taal de werkelijkheid benaderen gaf me geen voldoening. Daarom volgde ik tijdens mijn studies aan de universiteit lessen aan de academie. De taal van het beeld graaft dieper, is genuanceerder. 'Verf is huid én gedachte. Via het tastbare wordt iets ontastbaars opgeroepen.' (Parijse notities Johan Clarysse, deel 1,2 en 3)

Zijn er bepaalde gebeurtenissen in je leven die je werk/schilderkunst getekend hebben, een evolutie teweeg brachten of een kleine revolutie?

Johan Clarysse Een bezoek aan de concentratiekampen van Dachau deden me grijpen naar de figuratieve kunst. Ik zat vast in een abstracte beeldtaal. Bacon had het bij het rechte eind wanneer hij zei: 'Ik schilder geen abstract werk want abstracte schilderijen kunnen niet wreed zijn.' Vanaf toen begon ik naast figuratieve en geometrische elementen, woordbeelden te plaatsen in mijn werk zoals in mijn reeks Lentebeelden, geïnspireerd op Japanse erotische prenten.

Het woord 'suspicious' komt vaak voor in titels van werken en thema's van expo's. Kan je wat meer uitleg geven over het gebruik van dit woord, het waarom?

Johan Clarysse 'Suspicious' heeft meerdere betekenissen voor mij. Ik begrijp het als suggestief, dubbelzinnig, meerduidig, vreemd, ambetant, ongemakkelijk... Mijn werk is sowieso gelaagd. Ik plaats de artistieke taal tegenover de wetenschappelijke of alledaagse taal die eenduidigheid nastreeft.

Suspicious movement IV, 2022

Vroeger voegde je tekst toe op of aan je werk zie onder andere 'suspicious landscapes'. De tekst had niet altijd betrekking op de inhoud. Nu zie ik grafische vormen toegevoegd aan een portret van Sigmund Freud, aan het schilderij Dance for forgiveness. Dance for forgiveness is feeëriek, behaagt het publiek niet alleen door zijn kleur maar ook door de grafische bolletjes/ovalen. Op de eerste plaats verleiden die vormen het publiek, ze zijn visueel aantrekkelijk maar hebben ze ook een functie? En welke?

Johan Clarysse In mijn schilderijen ontdek je een letterlijke en figuurlijke gelaagdheid. Beeld, lijntekeningen en taal zijn ambigu, verhinderen een eenduidige interpretatie. Voor mijn komende expo schilderde ik portretten van beeldende kunstenaars, schrijvers, wetenschappers... die me fascineren. De grafische elementen ontstonden in mijn hoofd tijdens het schilderproces. Bij het schilderen van het portret van Courbet zag ik het toen provocerende schilderij L'origine du monde voor ogen. De eigenaar, een Turkse diplomaat Khalil-Bey, onttrok het schilderij aan het oog van het publiek door een groen gordijntje - de kleur van de islam- er voor te hangen. Uitsluitend voor genodigden opende hij het gordijn. Het gordijn, getekend op het portret van Courbet, uit een kunsthistorische context gejat, wekt bevreemding op. De vloeiende, zachte penseelstreken van het portret contrasterend met de grafische lijnen van het gordijn verlenen het schilderij een speelse dubbelzinnigheid en zorgen in mijn ogen voor frictie en spanning.

Suspicious minds (Gustav), 2022

Je werk pendelt tussen het voltooide en het onafge. Vaak zie je het werkproces, de zoektocht nog op je schilderijen. Je laat de aanzet tekening gewoon staan. Wat beoog je hiermee?

Johan Clarysse Een aanzet, een onderschildering blijft zichtbaar. Zo wint mijn werk aan picturaliteit en gelaagdheid. De haas, die een belangrijke rol speelt in de wereld van Joseph Beuys, schetste ik op het schilderij. Later maakte de haas een sprongetje, kwam en face met Joseph Beuys. Zo won het schilderij aan kracht en lijkt de haas in dialoog te gaan met de kunstenaar.

Suspicious minds (Joseph), 2023

Heb je tentoonstellingen in het vooruitzicht, zijn er andere plannen?

Johan Clarysse Kortbij is er de tentoonstelling 'Suspicious minds' bij galerie S. & H. De Buck. De tentoonstelling is tweeledig. Enerzijds stel ik er portretten tentoon van kunstenaars, wetenschappers, schrijvers, filosofen... die me fascineren, anderzijds schilderijen die een dynamiek en beweging uitstralen: taferelen van straattheater, dans...

In april volgt een expo in o-68 Art Gallery in Arnhem, in dialoog met het fotografische werk van Wanda Tuerlinckx.

In mei volgt de voorstelling van mijn nieuwe monografie 'This obscure object', uitgegeven bij MER/Borgerhoff&Lamberigts.

In het najaar volgen nog twee individuele tentoonstellingen: in galerie Pinsart te Brugge en galerie GNG in Parijs.

expo 'Suspicious minds'
galerie s & h de buck
Zuidstationsstraat 25
9000 Gent
5 maart tot 1 april 2023

tekst Kathleen Ramboer
foto's: Johan Clarysse en Kathleen Ramboer

ΚΥΝΟΣΤ ΙΝ ΗΕΤ ΟΥΔΕ ΕΓΥΨΠΤΕ

De Egyptenaren waren ver voor hun tijd op het gebied van kunst en architectuur. De Egyptische kunst is – ondanks dat de beschaving slechts 3000 jaar bestaan heeft – voor velen erg herkenbaar. De Egyptische stijl was duidelijk. In 3000 jaar is dit nauwelijks veranderd. De manier van bouwen, de wijze waarop er gedacht werd, alles was terug te zien in hun kunstwerken. Bekende voorbeelden zijn natuurlijk de piramides en de meest verbazingwekkende monumentale beelden. Egypte: het land van Toetanchamon, hét land van kunst.

Conservatieve kunststijl

Kenmerkend voor Egyptische kunst is dat het erg conservatief is. In 3000 jaar tijd is de stijl van werken nauwelijks veranderd. Verbazingwekkend. Denk alleen maar eens aan Europese kunstenaars van nu en 3000 jaar geleden. Dan zie je dat er door de jaren heen veel is veranderd. In Egypte was dit niet het geval. Hoogstwaarschijnlijk komt dit doordat religie de rode draad vormde. Kunstwerken waren functioneel en hadden altijd een betekenis.

Kunst was erg belangrijk voor de Egyptenaren. Zij zagen dit als manier om verbinding te leggen tussen het leven en de dood. Vaak werden er ook goden afgebeeld. Opvallend voor de Egyptische

kunst is dat zij deze goden vaak afbeelden met de kenmerken van dieren. Vooral kat- en hondachtigen werden veel gezien.

Goed bewaard gebleven

De Egyptische kunst is inmiddels over de hele wereld verspreid geraakt. Opvallend genoeg zijn de meeste kunstwerken heel goed bewaard gebleven. Door opgravingen zijn de mooiste collecties in talloze musea in binnen- en buitenland te bewonderen. In Nederland is bijvoorbeeld een collectie van Egyptische kunst in het Rijksmuseum voor Oudheden in Leiden te bewonderen. Ook zijn er zeer mooie verzamelingen in het Louvre in Parijs te zien of nog een stuk verder in het Metropolitan Museum in New York.

Wie echt van de Egyptische kunstgeschiedenis en cultuur wil proeven, moet natuurlijk een vakantie Egypte boeken. Hier kom je oog in oog te staan met de meest verbazingwekkende overblijfselen uit deze tijd. Met als hoogtepunt de piramides.

Kenmerken van Egyptische kunst

De Egyptische kunst heeft een aantal opvallende kenmerken. Het belangrijkste kenmerk is toch wel dat belangrijke figuren op een geheel andere manier werden afgebeeld dan minder belangrijke personen. Zo werden belangrijke figuren en goden altijd in zeer groot formaat weergegeven. Dit terwijl minder belangrijke personen juist aanzienlijk kleiner werden afgebeeld. Ook werd het plaatje geïdealiseerd op basis van geslacht. De man was altijd gespierd en sterk. De vrouw slank, mooi en jong. Er werden nauwelijks oudere vrouwen afgebeeld.

Toch waren er ook uitzonderingen op de regel. Heel soms werden mannen juist oud of met meer vet op het lichaam weergegeven. Bijvoorbeeld om te tonen hoe wijs of rijk ze waren. Het geromanitiseerde plaatje werd dus soms niet gebruikt. Met heel veel bijzondere kunstwerken tot gevolg. Dit zijn de kunstwerken waar de kunstenaar meer van het echte leven in Egypte kon laten zien. Waardvolle schatten voor de geschiedenis.

Masterclasses 'Het Zeeuwse Licht' in Domburg

In Domburg kun je bij 'Het Zeeuwse Licht' van mei tot in september twee- of driedaagse masterclasses kunstschilderen 'en plein air' volgen op het strand of in de duinen. Het is leuk én intensief en vooral erg leerzaam.

Je schildert gauw (in je eigen tempo) een dikke vijf uur per dag.

Wat de Masterclasses zo fijn maakt, is dat je vrijwel direct aan de slag gaat – 'learning by doing' onder leiding van de gerenommeerde kunstschilder Hans Versfelt. Op zeer individuele wijze zal hij je de fijne kneepjes van het vak bijbrengen.

Alla Prima

Het Zeeuwse Licht werkt volgens een geheel eigen, praktische lesmethode. Stapsgewijs worden je de uitgangspunten bijgebracht van hoe je alla prima (nat in nat) op impressionistische wijze een schilderij opbouwt. Beginnend met van donker naar licht, van toon naar kleur, van grof naar fijner en waarbij eigenlijk iedere fase al bijna een eindstadium zou kunnen zijn.

De basis van deze creatieve techniek wordt je bijgebracht waarna je in staat bent in je eigen stijl en handschrift te gaan werken.

Alle dagdelen beginnen met een demonstratie door de kunstenaar en zo heb je praktijk- en theorieles in één.

Impressionisme

Bij Het Zeeuwse Licht ga je ervaren hoe een geweldig vrij gevoel het schilderen 'en plein air' je kan geven en -en passant- leer je in impressionistische stijl hele mooie kunstwerken maken.

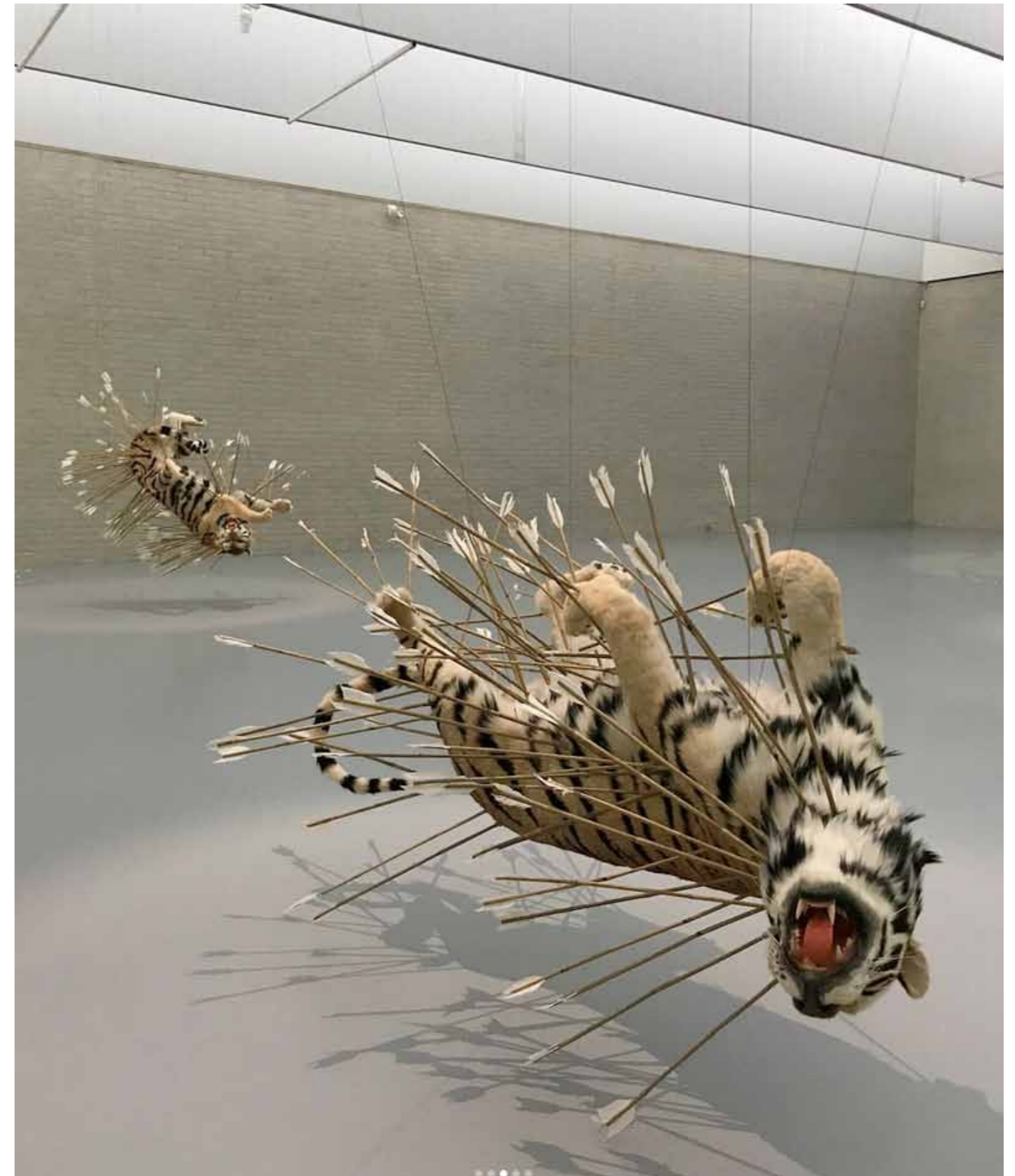
Op de site hetzeeuwselicht.nl staan de data van masterclasses waar je je in 2023 individueel voor kunt schrijven. Wil je met een groep komen, doe dan een aanvraag voor een datum die níét in het overzicht staat.

Ook voor deelnemers die al eerder zijn geweest is het telkens weer een boeiend en uitdagend programma.

Will Kurtz, maakt dit soort absurde kunst

Wat ons opviel deze week op de sociale media

Negen tijgers (geen echte), mooi verspreid door de ruimte. Elk doorboord met tientallen pijlen. Sommige nog strijdbaar, maar het aangrijpendst zijn de tijgers die al springend of vallend, maar in ieder geval kronkelend, vergaan van de pijn.

Nieuw bij www.onlinekunstenars.nl

Astrid van der Horst

Ik werk voornamelijk als schilder, maar kan het ruimtelijk werk niet laten. Ik heb gewerkt in het onderwijs: tekenen en handenarbeid. Daarna volgde ik de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht, ruimtelijk werk en schilderen. In 1992 ben ik afgestudeerd in de studierichting 'autonoom schilderen'.

Frank Verreyken

Mijn eerste camera kreeg ik wanneer ik 16 jaar werd. De eerste creatieve betrachting was het weergeven van absolute schoonheid (wat dit ook mocht betekenen, toen). Later ging ik meer de controversie in het beeld opzoeken. Toen ik dertig was, schreef ik me in op de kunstacademie. Het is daar, dat ik begreep dat die controversie een positieve inbreng betekende en mijn kijk op alles wat ik fotografeerde waardevoller maakte.

Beau Antens

Om een marmer effect te creëren maak ik gebruik van pouring medium. In combinatie met mijn gekozen ton sur ton kleuren breng ik subtiele nuances aan in mijn schilderijen. Ook maak ik graag gebruik van gips waarmee ik textuur aanbreng en als het ware een 3D effect wordt gecreëerd in mijn schilderijen. Om te zorgen voor een mooi contrast werk ik graag met verschillende soorten verf en bladmetalen.

Rob van Doeselaar

Sinds mijn opleiding aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam ben ik zelfstandig kunstenaar. Ik schilder met olie en acryl, maar maak ook digitale tekeningen en schilderijen op een iPad. Ik heb op veel plaatsen in de wereld gewoond vanwege de internationale carrière van mijn vrouw. Ik maakte schilderijen in India, de Verenigde Staten, Senegal, Ghana, Mali, Nederland, Mozambique en Zwitserland. Ik heb ze op veel belangrijke tentoonstellingen in bijna al die landen kunnen laten zien.

Ook maak ik portretten in olieverf in opdracht, waarmee ik ruime ervaring heb opgedaan. U kunt hierover contact met mij opnemen. In 2013 won ik de eerste prijs in Den Haag voor het beste portret van de Nederlandse koning Willem-Alexander.

ARTVICES
adviesbureau vormgeving

Artvices, adviesbureau vormgeving
telefoon | 06 45 23 63 61
email | roel_elbers@hotmail.com

vormgeving en realisatie van grafische uitingen

**KUNST
KAMER**
Franeke

**Loop niet van Kunst en Cultuur weg
maar loop er naar toe . . .**

. . . Beleef de doorlopende sfeer van hedendaagse Kunst en Cultuur, maar dan in een 'huiselijke setting' waar gezelligheid en gastvrijheid vooral voorop staan.

. . . Een proeverij van kwalitatief hoogstaande Kunst in 2D, 3D, kaarten, boekjes, draagbare objecten en design.

. . . Wij nemen u mee in de wereld van Kunst en Cultuur en adviseren particulieren en bedrijven.